

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

شیوه نامه بورس صنعت و مشاغل

به منظور تربیت منابع انسانی مؤثر و کارا بر اساس درخواست دستگاه های دولتی و غیر دولتی، بورسیه واجد شرایط طبق این شیوه نامه، حین تحصیل، تسهیلات دریافت نموده و پس از دوران تحصیل امکان اشتغال در آن دستگاه را دارا می باشد. این شیوه نامه (دستورالعمل اجرایی) به استناد «آیین نامه جامع اعطای بورس تحصیلی به دانشجویان ایرانی» مصوب وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری در تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۱۹، به شرح زیر تدوین گردیده است:

ماده ۱: تعاریف و اختصارات

- وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- سازمان: سازمان امور دانشجویان
- شورا: شورای مرکزی بورس
- اداره کل: اداره کل بورس و اعزام دانشجویان سازمان امور دانشجویان
- سازمان سنجش: سازمان سنجش آموزش کشور
- مؤسسه: هر یک از دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی دارای مجوز از مراجع ذی ربط که طبق مقررات وزارت فعالیت می کنند و دانشجو به عنوان بورسیه در آن مؤسسه مشغول به تحصیل می شود.
- بورس: تسهیلات اعطایی برای تحصیل در یک مقطع یا دوره تحصیلی
- حوزه کاربرد: نهادها و سازمانهای کشوری و لشگری، شرکت های صنعتی تولیدی، بازرگانی و خدماتی دولتی و غیر دولتی و شرکت های دانش بنیان و شرکت های اقتصادی یا واحدهای مستقر در پارک های علم و فناوری متقاضی ارائه بورس و دارای توانایی پشتیبانی مالی و کاربردی جهت همکاری با مؤسسه برای حمایت از دانشجویان در راستای آموزش هدفمند، مبتنی بر حمایت شغلی و تحصیلی دانشجویان
- بورسیه: فردی که به عنوان پذیرفته شده نهایی جهت اخذ بورس مشاغل تأیید می شود.
- قرارداد: قرارداد چهار جانبه بین سازمان، حوزه کاربرد، مؤسسه و بورسیه
- کارگروه تخصصی: گروهی از متخصصین و خبرگان متشکل از نمایندگان اداره کل و نماینده معاونت آموزشی و معاونت پژوهشی وزارت و در صورت لزوم نماینده حوزه کاربرد و مؤسسه که وظیفه سیاست گذاری و تصمیم سازی در ارتباط با تعیین اولیه رشته/گرایش هایی که تحت این بورس هستند و مصاحبه متقاضیان را بر عهده دارند.

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی (فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۱۵۸۱۹-۴۴۷۳۴
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۱۷
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

ماده ۲: اهداف

- ۱-۲- شناسایی، جذب و تأمین منابع انسانی متعهد و ماهر در مشاغل دولتی و غیر دولتی
- ۲-۲- تربیت منابع انسانی مؤثر و کارا بر اساس درخواست دستگاه های دولتی و غیر دولتی در جهت هدایت شغلی و کاریابی تخصصی متناسب با نیاز دستگاه ها
- ۳-۲- تأمین دغدغه نیازهای شغلی پایدار داوطلبان ورود به دانشگاه
- ۴-۲- کاهش نرخ خروج نخبگان از کشور

ماده ۳: شرایط اخذ بورسیه

- ۱-۳- بورس مشاغل پس از احراز استعداد و توانمندی علمی برای تحصیل در مؤسسات، به دو بورس کامل (شروع از کنکور سراسری) و بورس سال آخر (برای دانشجویان حین تحصیل) در کلیه مقاطع اعطاء می شود.
- تبصره ۱: احراز شرایط لازم و توانمندی علمی برای تحصیل در دوره کامل پس از احراز شرایط در کنکور و همچنین برای بورس سال آخر بر عهده کارگروه تخصصی است.
- ۲-۳- شرایط عمومی و اختصاصی مورد نظر حوزه کاربرد در جذب و پذیرش متقاضی (قبولی کنکور سراسری و معرفی شده از سوی سازمان سنجش یا دانشجوی شاغل در مؤسسه طرف توافق) در مصاحبه که توسط کارگروه تخصصی انجام می شود، احراز شده و واجدین شرایط پذیرفته خواهند شد.
- تبصره ۲: شرایط عمومی و اختصاصی جذب و پذیرش بورسیه، شامل تعداد، جنسیت، حداکثر سن، رشته، وضعیت نظام وظیفه (برای آقایان)، شرایط جسمانی، معدل مقطع تحصیلی قبلی (دیپلم، کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری)، دانشگاه مقاطع تحصیلی قبلی، مدرک زبان و غیره از سوی حوزه کاربرد اعلام می شود.
- تبصره ۳: بورسیه هر حوزه کاربرد فقط به حوزه کاربرد خود متعهد می باشد و در صورتی که تعهد بورسیه به هر حوزه کاربرد دیگری احراز گردد، پذیرش وی کأن لم یکن تلقی شده و مطابق با مفاد قرارداد، عمل خواهد شد.

ماده ۴: مراحل اجرای فرآیند

- ۱-۴- اعلام فراخوان به حوزه کاربرد از سوی سازمان

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی (فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۱۵۸۱۹-۴۴۷۳۴
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۱۷
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

۴-۱-۱- اعلام شرایط لازم و کافی و تعهدات حوزه کاربرد برای شرکت در فراخوان توسط سازمان

۴-۲- شرکت حوزه کاربرد در فراخوان در سامانه یکپارچه بورس دانشجویی، تکمیل مدارک و اعلام نیاز در مدت زمان تعیین شده به شرح زیر:

الف) مدارک شناسایی و مدارک اثبات کننده صلاحیت و نیاز شرکت

ب) اعلام نیاز تعداد بورسیه های مورد نیاز در هر مقطع تحصیلی به تفکیک بورس کامل و بورس سال آخر در هر رشته گرایش تحصیلی

۴-۳- صحت سنجی مدارک حوزه کاربرد در سامانه

۴-۳-۱- بررسی و صحت سنجی مدارک و استعلام ها و صلاحیت حوزه کاربرد و تناسب آن با اعلام نیاز انجام شده در فراخوان توسط سازمان

۴-۴- اعلام نیاز حوزه کاربرد به مؤسسات توسط اداره کل

۴-۵- اعلام مؤسسات جهت انعقاد قرارداد با سازمان و حوزه کاربرد

۴-۶- انعقاد قرارداد سه جانبه بین سازمان، حوزه کاربرد و مؤسسات

تبصره ۱: مؤسسات طرف قرار داد بر اساس توافق بین حوزه کاربرد و سازمان تعیین می شوند.

۴-۷- اعلام مقاطع، دوره، ظرفیت و رشته های مورد نیاز حوزه کاربرد و مؤسسه برای بورس کامل، توسط اداره کل و اعلام آن به سازمان سنجش جهت اعلام در دفترچه کنکور

تبصره ۲: اعلام کلیه ظرفیت های بورس حوزه کاربرد برای بورس کامل بر اساس قرارداد منعقد شده بین حوزه کاربرد و مؤسسات و سازمان به همراه شرایط تعهدی آنها به سازمان سنجش آموزش کشور

۴-۸- تعیین میزان ظرفیت بورسیه دانشجویان در حال تحصیل بر اساس قرارداد بین سازمان، حوزه کاربرد و مؤسسات

۴-۹- معرفی سه برابر ظرفیت مورد نیاز از میان پذیرفته شدگان اولیه کنکور سراسری توسط سازمان سنجش (شامل اسامی و سوابق تحصیلی) به کارگروه تخصصی

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

۴-۱۰- برگزاری مصاحبه علمی، تخصصی و عمومی و انتخاب تعداد مورد نیاز توسط کارگروه تخصصی از بین معرفی شدگان از طریق آزمون و اعلام به سازمان سنجش

تبصره ۳: حضور نماینده حوزه کاربرد و نماینده مؤسسه با حق رأی در کارگروه تخصصی

تبصره ۴: کلیه مکاتبات با حوزه کاربرد، سازمان سنجش و مؤسسات از طریق اداره کل صورت می پذیرد.

۴-۱۱- انعقاد قرارداد چهار جانبه فی مابین حوزه کاربرد، مؤسسه، متقاضی پذیرفته شده و سازمان، پس از اعلام نتایج سازمان سنجش

۴-۱۲- حوزه کاربرد موظف است طبق قرارداد هزینه های تحصیلی را بر اساس جدول زمان بندی مشخص شده در قرارداد به مؤسسه پرداخت نماید.

ماده ۵: نحوه توافق و ضمانت های اجرایی

توافق پذیرش دانشجویان در قالب این شیوه نامه و پس از توافق مؤسسه و حوزه کاربرد و با ارائه ضمانت های ذیل توسط حوزه کاربرد اجرایی می شود:

۵-۱- برای حوزه کاربرد دولتی یا وابسته به نهادهای عمومی یا عمومی غیردولتی و حاکمیتی توافق رسمی با مؤسسه کفایت می کند.

۵-۲- شرکت های دانش بنیان و فناور کوچک و متوسط صرفاً در صورت تضمین مالی مناسب جهت انجام تعهدات می توانند به عنوان حوزه کاربرد در این طرح شرکت کنند.

تبصره ۱: حوزه کاربرد می تواند در مورد حمایت های مالی حین تحصیل، کل تعهد مالی خود را در ابتدا با مؤسسه تسویه نمایند و مؤسسه موظف به پرداخت آن در طول مدت تحصیل بورسیه طبق قرارداد باشد، در این شرایط نیاز به اخذ تضمین برای حمایت های مالی نمی باشد.

تبصره ۲: مؤسسات موظف می باشند در توافقات خود به میزان کافی نسبت به انجام تعهدات توسط حوزه کاربرد اطمینان حاصل نمایند و مسئولیت آن بر عهده مؤسسه می باشد.

تبصره ۳: حوزه کاربرد می تواند شرایط پویایی را در ابتدای پذیرش نهایی نماید و اگر دانشجو این شرایط را در طول تحصیل به هر دلیلی از دست دهد، حوزه کاربرد می تواند حمایت های خود را متوقف نماید.

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی (فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۱۵۸۱۹-۴۴۷۳۴
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۱۷
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

تبصره ۴: رعایت کلیه مقررات مصوب وزارت در اجرای این برنامه الزامی است.

ماده ۶: سایر مقررات

۶-۱- در صورتی که بورسیه پس از انعقاد قرارداد به هر دلیلی از شروع تحصیل در این رشته انصراف دهد، مطابق با مفاد قرارداد عمل خواهد شد.

۶-۲- تغییر رشته برای بورسیه، علاوه بر رعایت مقررات آموزشی مؤسسه، تنها با موافقت حوزه کاربرد بلامانع است.

۶-۳- مهمان شدن بورسیه در سایر مؤسسات در صورت رعایت مفاد آئین نامه میهمانی و انتقال سازمان، با موافقت مؤسسه و حوزه کاربرد بلامانع است.

۶-۴- انتقالی بورسیه به سایر مؤسسات در طی دوره تحصیلی اکیداً ممنوع است مگر اینکه به طور کامل از بورس انصراف دهد و پس از آن، مطابق با مفاد قرارداد عمل خواهد شد.

۶-۵- مرخصی تحصیلی و حذف نیم سال تحصیلی بورسیه، علاوه بر رعایت شیوه نامه آموزشی، تنها با موافقت حوزه کاربرد بلامانع و مطابق با مفاد قرارداد عمل خواهد شد.

۶-۶- در صورت انصراف از تحصیل بورسیه و یا اخراج آموزشی مطابق با مفاد قرارداد عمل خواهد شد.

۶-۷- ادامه تحصیل بورسیه در همان رشته و دانشگاه در مقاطع تحصیلی بالاتر، تنها با موافقت حوزه کاربرد و در قالب یک قرارداد جدید در صورت قبولی طبق قوانین وزارت، بلامانع است.

تبصره: در صورتی که حوزه کاربرد با ادامه تحصیل بورسیه در مقاطع بالاتر موافق نباشد، طبق نظر شورا و قوانین وزارت می تواند تعهدات خود را طبق قرارداد به حوزه کاربرد پرداخت نماید.

۶-۸- بورسیه از نیمسال دوم به بعد می تواند در طی مدت بورس به عنوان کارآموز در حوزه کاربرد بورس طبق قرارداد منعقدده فعالیت نماید.

۶-۹- شرکت در استارتاپ ها، کارگاه های آموزشی، دوره های کارورزی و مهارتی، دوره های توسعه های شغلی (Business Development) و اخذ گواهینامه های این دوره ها برای بورسیه در طول دوره تحصیلی به نظر حوزه کاربرد بستگی دارد.

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

۶-۱۰- اخذ واحدهای تخصصی با نظر شیوه نامه آموزشی مؤسسات و واحد های اختیاری بورسیه براساس نظر حوزه کاربرد انجام می شود.

۶-۱۱- دانشگاه متعهد می شود تا در صورت لزوم از متخصصین حاضر در حوزه کاربرد به عنوان استاد مدعو در تدریس دروس کارآفرینی، اختیاری و یا اصلی- تخصصی مرتبط با رشته بورسیه دعوت به همکاری نماید.

۶-۱۲- برنامه و سرفصل های آموزشی بورسیه با هماهنگی متخصصان حوزه کاربرد و طبق مقررات آموزشی وزارت صورت می پذیرد.

۶-۱۳- بورسیه مذکر پس از اتمام تحصیلات در صورت موافقت ستاد کل نیروهای مسلح و حوزه کاربرد می تواند مدت خدمت نظام وظیفه خود را در حوزه کاربرد سپری نماید.

۶-۱۴- بورسیه کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی باید موضوع پایان نامه خود را در راستای نیازهای حوزه کاربرد تعریف کند. در این صورت حوزه کاربرد یک قرارداد پژوهشی با استاد راهنمای وی منعقد خواهد کرد. ضمناً حقوق معنوی حوزه کاربرد در تمامی خروجی های پژوهشی حاصل از پایان نامه محفوظ خواهد بود.

ماده ۷: نحوه اعطای بورس

۷-۱- مدت زمان استفاده از بورس، حداکثر ۴ نیم سال تحصیلی برای بورسیه کاردانی، حداکثر ۸ نیم سال تحصیلی برای بورسیه کارشناسی، حداکثر ۴ نیم سال تحصیلی برای بورسیه کارشناسی ارشد و حداکثر ۸ نیم سال تحصیلی برای بورسیه دکتری تخصصی می باشد.

تبصره ۱: با موافقت حوزه کاربرد، مدت زمان استفاده از بورس تا ۱ سال تحصیلی قابل تمدید است و پس از مدت مذکور، مطابق با مفاد قرارداد عمل می شود.

۷-۲- مقرری بورس مطابق با مفاد قرارداد، به طور سالیانه در ابتدای هر سال تحصیلی توسط حوزه کاربرد به حساب مؤسسه واریز می شود.

۷-۳- مؤسسه موظف است پس از دریافت مقرری بورس از حوزه کاربرد، میزان حقوق مشخص شده در قرارداد را به طور ماهیانه به حساب بورسیه واریز نماید.

تبصره ۲: حوزه کاربرد باید یک ضمانت نامه به خدمت گرفتن بورسیه پس از فراغت از تحصیل و حسن انجام همه شروط قرارداد توسط بورسیه، بدهد.

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی (فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۱۵۸۱۹-۴۴۷۳۴
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۱۷
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

تبصره ۳: هرگونه اشتغال بورسیه خارج از حوزه کاربرد اکیداً ممنوع است.

تبصره ۴: در صورت فسخ قرارداد به دلایل موجه، الباقی بورس از طرف مؤسسه به حساب حوزه کاربرد عودت داده می شود.

ماده ۸: تصمیم گیری در موارد خاص

شرح موارد مسکوت و تفسیر مفاد این شیوه نامه و همچنین تصمیم گیری در موارد خاص به تشخیص مؤسسه و حوزه کاربرد در حیطه اختیارات کارگروه تخصصی می باشد و رأی کارگروه تخصصی برای طرفین قطعی و لازم اجراء می باشد.

ماده ۹: نظارت و ارزیابی

۹-۱- حوزه کاربرد مجاز است در پایان هر نیم سال تحصیلی وضعیت آموزشی بورسیه را از مؤسسه استعلام بگیرد.

تبصره ۱: چنانچه در طول دوره تحصیل بورسیه به دلایل مندرج در آئین نامه انضباطی دانشجویان رأی قطعی داشته باشد مؤسسه مجاز است تا بورس را قطع نماید و مطابق با مفاد قرارداد، عمل نماید.

۹-۲- برای ارزیابی میزان همکاری حوزه کاربرد با بورسیه، ضروری است در پایان هر نیم سال تحصیلی، بورسیه گزارشی از نحوه عملکرد حوزه کاربرد در خصوص تعهداتش، به مؤسسه ارائه نماید.

۹-۳- بورسیه، از هر حیث تابع آئین نامه ها و مقررات دوره های تحصیلی مؤسسه خواهد بود.

تبصره ۲: حداقل شرایط تعیین شده تحصیلی در قرارداد از جمله کف مجاز معدل در پایان هر سال تحصیلی برای بورسیه (مطابق با آئین نامه آموزشی مؤسسه) و با نظر حوزه کاربرد می باشد. چنانچه این شرایط توسط وی در تحصیل رعایت نشود، حوزه کاربرد مجاز است تا قرارداد را به صورت یک طرفه فسخ نماید.

تبصره ۳: پس از اتمام دوره تحصیلی بورسیه، مدارک دانش آموختگی وی مطابق با آئین نامه بورسیه ها تا زمان انجام تعهدات به حوزه کاربرد، نزد مؤسسه باقی می ماند و تنها با نامه کتبی حوزه کاربرد به مؤسسه و مطابق با آئین نامه لغو تعهد آموزش رایگان مدارک وی تحویل داده خواهد شد.

نشانی: تهران، میدان فردوسی،
خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید
موسوی (فرصت جنوبی)، پلاک ۲۷
کد پستی: ۱۵۸۱۹-۴۴۷۳۴
صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۱۷
تلفن: ۹۶۶۶۴۰۰۰-۹

شماره: .....

تاریخ: .....

پیوست: .....

ماده ۱۰: حمایت های معاونت آموزشی وزارت و مؤسسات از حوزه کاربرد

۱-۱۰- تطبیق برنامه درسی به میزان حداکثر ۴۰ واحد درسی مطابق با "شیوه نامه اجرای دروس مهارتی- اشتغال پذیری و تدوین برنامه های درسی حرفه ای"

۱۰-۲- انعطاف پذیری برنامه زمانی ارائه دروس جهت حضور دانشجو در حوزه کاربرد در طول تحصیل

ماده ۱۱: تعهدات در بورس مشاغل تابع مقررات مصوب دستگاه معرف دولتی یا قرارداد منعقد شده دستگاه معرف غیردولتی و این شیوه نامه می باشد.

این شیوه نامه مشتمل بر ۱۱ ماده و ۱۹ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۷ به تصویب شورای مرکزی بورس رسیده و از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است. ضمناً کلیه شیوه نامه های مغایر با آن لغو و هرگونه اصلاح یا تغییر مفاد شیوه نامه تنها با تصویب شورا معتبر می باشد.